
До 70-річчя Бориса Андрійовича Шрамка

17 січня 1991 року відомому українському археологу, доктору історичних наук, професору Харківського держуніверситету Борису Андрійовичу Шрамку виповнюється 70 років.

Народився Б. А. Шрамко у м. Гомелі. 1939 року стає студентом історичного факультету Харківського університету, де з перших днів навчання зацікавився археологією й під керівництвом І. М. Луцкевича цілеспрямовано почав вивчати давнє минуле Харківщини. Але на заваді навчанню стала війна. Борис Андрійович у складі частин Червоної Армії пройшов дорогами війни до самої Германії, був поранений, нагороджений орденами й медалями.

По війні він продовжує перерване навчання й 1949 з відзнакою завершує його. З цього часу молодий вчений, аспірант університету, починає самостійні польові дослідження, плідно займається вивченням пам'яток скіфської доби. Підсумком цих робіт стала кандидатська дисертація на тему «Пам'ятки скіфського часу в басейні Сіверського Дінця», яку він захистив 1953 року.

В наступні роки Б. А. Шрамко успішно працює як педагог і науковий дослідник. Протягом багатьох років він керує Сіверсько-Донецькою та Скіфо-Слов'янською археологічними експедиціями. Основні напрямки його наукових інтересів визначилися під час широкомасштабних досліджень на пам'ятках бронзової доби, передскіфського й скіфського періодів та середньовіччя.

З іменем Б. А. Шрамка пов'язано відкриття нової археологічної культури пізньої бронзової доби й передскіфського періоду, що була названа бондарихінською. В галузі археології бронзової доби великим внеском вченого є дослідження питання про початок і техніку найдавнішого орного землеробства. 1962 року опублікована його монографія «Старожитності Сіверського Дінця».

Розвиток нових напрямків не послабляє уваги Б. А. Шрамка до проблем скіфської археології, з яких починалася його наукова діяльність. Особливу увагу він приділяє тепер питанням історії господарства племен Скіфії. Цей період діяльності завершується 1966 року докторською дисертацією на тему «Господарство лісостепових племен Східної Європи у скіфську добу».

Нині, продовжуючи вивчення історії ремісничого виробництва скіфського періоду, Б. А. Шрамко активно включився у розробку проблеми походження скіфської культури, етнографії Скіфії, ідеології місцевих племен та їх соціальної історії.

Виключно важливе значення в цьому плані мають багаторічні розкопки вченого на Бельському городищі, яким присвячена монографія «Бельське городище скіфської доби (місто Гелон)».

Загалом перу Б. А. Шрамка належить близько 300 наукових праць.

Велику увагу Б. А. Шрамко приділяє науковій педагогічній роботі, організації охоронних розкопок, укладанню довідників й зводів пам'яток археології Харківщини. Протягом багатьох років він є членом міжнародних комітетів ЮНЕСКО по вивченню давньої металургії, заліза й історії землеробських знарядь. Численні учні й колеги чекають від Б. А. Шрамка нових наукових розробок й відкриттів з проблем вітчизняної археології.